

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ГРУПОВА ДИНАМІКА ТА КОМУНІКАЦІЇ (ТРЕНІНГ)

підготовки бакалавра

спеціальності 071 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус освітнього компонента ГРУПОВА ДИНАМІКА ТА КОМУНІКАЦІЇ (ТРЕНІНГ) підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування.

Розробники: Лариса ЮЩИШИНА, доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент;

Погоджено:

Гарант ОПП Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Наталія ХОМІЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування (на основі фахового молодшого бакалавра) Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90/3		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 1-ий
		Лекції – 20 год.
		Практичні – 24 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 40 год.
		Консультації – 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	Українська	
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2105	

II. Інформація про викладача

Ющишина Лариса Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація:

Мобільний телефон (Viber) +38-050-338-15-98,

Електронна пошта: Yushchyshyna.Larysa@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Групова динаміка та комунікації (тренінг)» належить до нормативних компонентів, спрямований на формування фахових та особистісних компетенцій, пов'язаних з ефективною побудовою групової роботи і комунікацій в професійному контексті; отриманням практичних навичок застосування методів діагностики і управління груповою динамікою в групових і командних видах професійної взаємодії; формуванням і розвитком комунікативної компетентності для ефективної професійної діяльності.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках міжособистісної взаємодії, які здобувачі отримали під час здобуття освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр. Освітній компонент є суміжним із освітнім компонентом «Культура та етика ведення бізнесу».

Постреквізити. Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню такого освітнього компонента як «Правові основи громадянського суспільства».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета викладання освітнього компонента – засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок успішної адаптації до нового колективу, вмілого керування своїм часом та стресами, запобігання конфліктним ситуаціям, ефективного вирішення завдань між учасниками команди, усвідомлення своєї ролі у житті, відкриття здатностей до самоконтролю і самокорекції своєї особистості.

Основними завданнями освітнього компонента є: вивчення теоретичних та практичних аспектів групової роботи і комунікацій у професійному контексті, методів діагностики і управління груповою динамікою в групових і командних видах професійної взаємодії, питань розвитку особистої відповідальності, складових самотивації, поняття та складових стрес-менеджменту, лідерства та влади, визначення соціально-психологічних ефектів групової роботи, динаміки розвитку групи і команди, специфіки процесу міжособистісної комунікації, сутності та причин виникнення конфліктів у міжособистісних комунікаціях, дотримання норм етики ділової (професійної) комунікації та крос-функціональної взаємодії.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Групова динаміка та комунікації (тренінг)» набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

5. Структура освітнього компонента (освітня карта)

Назва модуля, теми, завдання для самостійної роботи	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Рекомендовані джерела	Кількість годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінювання роботи, бали
	ЗК	СК	ПР					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Групова динаміка								
Тема 1. Групова динаміка як наукова дисципліна.	ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК06	СК11	ПР17	[8-10]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					-	консультація	х	-
Тема 2. Індивідуально-психологічні властивості особистості та розвиток особистої відповідальності.	ЗК03 ЗК04 ЗК07	СК10 СК11	ПР17 ПР20	[8-10]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, робота в малих групах, тестування	4
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					1	консультація	х	-
Тема 3. Влада та лідерство в групі.	ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК09 СК10 СК11	ПР17	[3-11]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, робота в малих групах, розгляд ситуаційних завдань, тестування	4
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					1	консультація	х	-
Тема 4. Характеристика групи.	ЗК03 ЗК04 ЗК07	СК10 СК11	ПР17	[8-10]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					-	консультація	х	-
Тема 5. Соціально-психологічні ефекти групової роботи. Управління стресом.	ЗК03 ЗК04 ЗК07	СК02 СК10 СК11	ПР17 ПР20	[1-11]	2	лекція	Лекція-диспут	-
					2	практична	Тренінгові вправи, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					1	консультація	х	-
Тема 6. Динаміка розвитку групи і команди.	ЗК03 ЗК04 ЗК07	СК11	ПР17	[8-11]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-

					-	консультація	х	-
Поточний контроль змістового модуля 1					Практичні заняття			20
Підсумкова контрольна робота змістового модуля 1					Контрольна робота 1			30
Змістовий модуль 2. Місце обліку та оподаткування у загальній системі знань								
Тема 7. Спілкування та комунікація.	ЗК03 ЗК06	СК10 СК11	ПР17	[8-11]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Есе, робота в малих групах, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					-	консультація	х	-
Тема 8. Міжособистісні комунікації в груповій або командній роботі.	ЗК03 ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК11	ПР17 ПР20	[1-11]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Тренінгові вправи, робота в малих групах, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					-	консультація	х	-
Тема 9. Організація та проведення нарад і робочих зустрічей.	ЗК03 ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК10 СК11	ПР17 ПР20	[5; 8-10]	-	лекція	-	-
					2	практична	Тренінгові вправи, робота в малих групах, розгляд ситуаційних завдань, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					1	консультація	х	-
Тема 10. Ділові переговори.	ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК05 СК10 СК11	ПР17 ПР20	[4; 8-10]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Розгляд ситуаційних завдань, дискусія тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
						консультація	х	-
Тема 11. Публічний виступ і ефективна презентація.	ЗК04 ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК10 СК11	ПР 17	[4; 8-11]	-	лекція	-	-
					2	практична	Робота в малих групах, розгляд ситуаційних завдань, дебати, тестування	3
					4	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					1	консультація	х	-
Тема 12. Конфлікти в міжособистісних комунікаціях.	ЗК03 ЗК04 ЗК05 ЗК06 ЗК07	СК10 СК11	ПР17 ПР20	[4-10]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					1	практична	Робота в малих групах, розгляд кейсів, тестування	3
					3	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	-
					-	консультація	х	-

Тема 13. Етика крос-функціональної взаємодії.	ЗК03 ЗК05 ЗК06	СК10 СК11	ПР17 ПР20	[3; 6; 8-10]	-	лекція	-	-
					1	практична	Робота в малих групах, тестування	2
					3	самостійна робота	Самостійна робота з відкритими джерелами	-
					1	консультація	х	-
Поточний контроль змістового модуля 2					Практичні заняття			20
Підсумкова контрольна робота змістового модуля 2					Контрольна робота 2			30
Загальна кількість балів								100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента «Групова динаміка та комунікації (тренінг)» передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять-тренінгів – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента; розв'язання практичних та тестових завдань; розв'язання кейсів; підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2105>

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/qctikb>).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених освітнім компонентом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle за погодженням із викладачем.

Під час вивчення освітнього компонента при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання завдань самостійної роботи
- за підсумкові контрольні роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 контрольні роботи, які проводяться у формі комп'ютерного тестування з використанням платформи Moodle (OpenTEST);

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/oggfxy>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагиату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/rfihhi>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (<http://surl.li/qctikb>). Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік. Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмового тестування згідно затвердженого розкладу. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 2 бали. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач не засвоїв більшості тем навчального курсу, не в змозі викласти зміст більшості основних питань та не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з освітнього компонента.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Берещак В. Комунікативна стратегія в бізнесі. Як досягти максимуму в спілкуванні з аудиторією. Київ : Yakaboo Publishing, 2023. 200 с.
2. Бортнік С.М., Хомюк Н.Л., Ющишина Л.О. Напрями удосконалення бізнес-комунікацій у соціально-економічному проектуванні. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 50. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2402/2323>
3. Ровенська В.В., Латишева О.В., Смирнова І.І. Групова динаміка та методи управління креативними та проєктними командами в сфері інформаційних технологій. *Трансформаційна економіка*. 2023. № 3 (03). С. 32–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-3-6>
4. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник. Суми: Університетська книга, 2023. 240 с.
5. Ющишина Л., Шматковська Т., Юхимчук А. Особливості управління процесом формування сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі сучасного підприємства. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. No2(38). С-93–107. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-02-97-103>
6. Ющишина Л., Бортнік С. Крос-функціональна взаємодія та комунікації в умовах кризи. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. №3(35). С.113–121. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-03-113-121>
7. Ющишина Л., Пиль В. Еннеаграма в бізнесі: новий інструмент управління комунікативними процесами в конфлікті. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки* : журнал / уклад. Л. Г. Ліпич, М. Б. Кулинич. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. № 2(22). С.121–129. URL: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-02-121-129>

8. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг): курс лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 170 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21297>
9. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг): методичні вказівки до практичних занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 115 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22696>
10. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг): методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 107 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22963>
11. Yushchyshyna L., Turkin K. Facilitation Techniques as an Effective Means of Establishing Group Discussion. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2022. № 2 (30). С.72–80. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-02-72-80>